

Zusammenfassungen / Resums

Alexander Fidora (Frankfurt am Main)

A propòsit del concepte de treball en el pensament de Rusiñol i Hegel

Partint d'una lectura aprofundida de les primeres rèpliques de *L'Hèroe* (1903) de Santiago Rusiñol es posen en relleu dues nocions morfològicament distintes del treball: «el treballar» i «treball». Amb la caracterització contrastiva d'ambdues al llarg de la peça, el que a primera vista podria semblar una diferència merament formal mostra ésser una clara col·lisió ideològica: d'una banda «el treballar» com a alliberació i autorealització, de l'altra «treball» com a supressió i explotació. Aquesta col·lisió no tan sols determina la percepció de l'espai i del temps dins de l'obra, sinó que a més a més està al fons mateix del conflicte dramàtic, estructurant així la dinàmica de tota la peça. Finalment, comparant aquesta dinàmica amb la concepció dialèctica del treball de Hegel i la contraposició de Marx, es descobreix un sorprenent paral·lelisme entre aquestes actituds i la de Rusiñol: Mentre que Anton representa el model optimista hegelian, Carme i Joan interpreten el paper més aviat pessimista de Marx.

Adolf Piquer (Salamanca) / Vicent Salvador (Castelló)

Tierwelt und Ironie im magischen Realismus: Zu Pere Calders

Der Ausdruck «Magischer Realismus», im Zusammenhang vor allem mit der neuen lateinamerikanischen Erzählkunst zur Begriffskategorie erhoben, kann als ein von der Kunstreflexion geleisteter Beitrag zur europäischen Literatur der zwanziger und dreißiger Jahre betrachtet werden. Bontempelli, Exponent des italienischen Novecentismo, ist einer der Autoren, der zusammen mit Pirandello die Grundsteine einer mit dieser Fragestellung verbundenen Erzählweise legte, die im katalanischen Sprach- und Kulturraum bewundert und nachgeahmt wurde. Pere Calders, der während seiner ganzen erzählerischen Laufbahn sehr ähnlichen ästhetischen Parametern treu blieb, führt oft Tiere in seine Geschichten ein, und zwar unter Anwendung der Ironie, die paradoxe Beziehungen zwischen der

wirklichen Welterfahrung und dem magischen, literarisch konstruierten Kosmos herstellt.

Michael Ebmeyer (Tübingen)

L'hora dels adéus de Narcís Comadira: Un problema d'identitat en el teatre català contemporani

En els darrers deu anys, els escenaris catalans han experimentat una nova presència del teatre de text. S'hi ha establert tota una 'generació' de nous dramaturgs autòctons, i han crescut notablement la importància i el prestigi del teatre en la vida pública a Catalunya. Aquests desenvolupaments plantegen la pregunta de com es reflecteixen en el teatre contemporani els problemes i conflictes de la societat que l'envolta. L'article proposa una anàlisi de *L'hora dels adéus* de Narcís Comadira com a obra de compromís social especialment crítica amb els models d'identitat catalana oficialment propagats, que formula una visió de barreja cultural i també lingüística, com a alternativa a un país determinat per un "passat que no passa". L'última part de l'article contrasta el potencial provocatiu d'aquest text dramàtic amb la seva escenificació, més bé inofensiva, al teatre Romea de Barcelona.

Birgit Lotz (Frankfurt am Main)

L'aprenentatge del català via internet

Aquest article té com a objectiu presentar i valorar les pàgines web dedicades al català i a l'aprenentatge d'aquesta llengua. S'hi presenten alguns programes, disponibles per copiar-se'ls al propi ordinador, i també les pàgines més importants que demostrin la utilitat de l'Internet com a eina per a l'aprenentatge de llengües. Les possibilitats específiques de l'Internet són especialment útils per als estudiants de català (de nivell mig i avançat) – i possiblement encara són poc conegudes. Per això exposaré seguidament aquestes possibilitats de manera àmplia i detallada. Totes les opcions han estat avaluades per l'autora des del punt de vista de l'aprenent de català de llengua materna alemanya.

Ulrich Gierth (Kehl)

Observacions sobre uns noms d'ocells en els diccionaris

Normalment no coincideix mai que l'ornitòleg sigui alhora lingüista, i és per això que aquell s'ha de refiar dels seus informadors per arreplegar els noms d'ocells. Si ha de treballar amb làmines imprecises o té informadors poc entesos, les errades seran llavors inevitables. En aquest article s'assenyalen unes incoherències quant als noms d'ocells que es troben en diferents diccionaris, moltes de les quals ja han estat corregides, per exemple, en l'edició més recent del Diccionari de la Llengua Catalana editat per Enciclopèdia Catalana, però no, en canvi, en els diccionaris bilingües alemany-català o català-alemany. Hi tractaré especialment la qüestió de saber si *bitó* pot tenir diferents accepcions ornitològiques.